

Všechny děti potřebují podporu při vzdělávání a rozvíjení talentu. Bez ní by to nezvládl ani nadaný romský muzikant Tomáš Kačo, který inspiruje účastníky našeho retrostipendijního programu

20.9.2023 - Eva Kroupová | Člověk v tísni

Významná část naší práce v Česku je zaměřená na děti, unikátní kombinací vzdělávacích a sociálních služeb a také podpory v mimoškolní přípravě.

Pracujeme s celými rodinami i školou, usilujeme o co nejdelší vzdělávací dráhu všech dětí, eliminaci vlivu socioekonomického zázemí a segregace.

„Jen za druhé pololetí loňského školního roku jsme přímo podpořili 2769 dětí a mladých lidí. To zahrnuje předškolní přípravu, domácí přípravu do školy či na přijímací zkoušky nebo i aktivity nízkoprahových klubů. Konkrétně při studiu střední školy jsme pomáhali 489 dospívajícím,“ uvádí vedoucí vzdělávacích služeb Člověka v tísni Adéla Pospíchalová.

Pro ilustraci doplňuje příklad dnes běžné podpory, která je však pro rodiny, se kterými spolupracujeme, finančně nedostupná. *„Mladí klienti, kterým jsme letos díky firmě To-das.cz umožnili zdarma účastnit se přípravného kurzu na přijímací zkoušky na střední školu, pak u přijímaček většinou uspěli. Bez této možnosti by jejich šance na přijetí byly o dost nižší.“*

K nedokončování ani základního vzdělání dochází nejvíce v Ústeckém a Karlovarském kraji

Předčasné odchody ze vzdělávacího procesu jsou v důsledku nevýhodné pro celou společnost. K nedokončování základního vzdělání podle PAQ Research a dat Ministerstva školství dochází nejvíce v Ústeckém kraji (přes 8 % žáků) a Karlovarském (téměř 6 %). Nejnaléhavější situace je v ORP Bílina (téměř 24 %) a Rumburk (přes 13 %), a to nezahrnuje děti, které sice základní školu dokončí, ale v dalším studiu nepokračují. Nad celorepublikovým průměrem nedokončené ani devítileté povinné školní docházky (necelá 4 %) je také Liberecký, Plzeňský, Jihočeský a Moravskoslezský kraj. Děti tam také častěji opakuji ročníky. Podle šetření PAQ Research a STEM pro Ministerstvo školství za limit považují tamní školy nízkou motivaci žáků, vliv rodiny či blízkých a také to, že se jim nedaří u žáků rozvíjet schopnost učit se.

Snažíme se to měnit. Zásadní je individuální a systematická podpora

Řada subjektů i jednotlivců se snaží tuto situaci měnit - ať už finanční podporou, přímou pomocí nebo kombinací obojího. Člověk v tísni například v rámci služby Poradenství mladistvým a navazujícím programu Retrostipendií financovaného Nadací Albatros podporuje děti a mladé lidi, aby dokončili nejen základní školu, ale ve studiu pokračovali také na střední škole.

„Ke každému přistupujeme individuálně a snažíme se maximálně využít jeho potenciál. Zásadní je systematická podpora během studia. Velká část žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí končí studium střední školy po prvních měsících. Je to ovlivněno řadou faktorů, především tím, že studium po základní škole už není povinné a v nízko vzdělaných rodinách nebývá normou v něm pokračovat.“

Řada vrstevníků již chodí na brigády a vydělává peníze, popřípadě „nedělá nic“, a v takové situaci i mnozí nadějnější nevytrvají a volí odchod ze školy,“ popisuje Rut Veselá, metodička Poradenství mladistvým a koordinátorka motivačního stipendijního programu.

Pro mladé lidi je motivující setkat se s někým úspěšným, kdo vyrůstal podobně jako oni

Jedním z těch, kteří před lety sami potřebovali pomocnou ruku, je i Tomáš Kačo. Úspěšný romský klavírista a skladatel, který vyrůstal s jedenácti sourozenci ve skromných podmínkách na předměstí Nového Jičína a přesto dokázal vystudovat Akademii muzických umění v Praze a Berklee College of Music v Bostonu. Díky talentu, píli a cílevědomosti, ale také podpoře blízkých, učitelů a nadací. Nyní bude za svůj přínos oceněn Stříbrnou medailí předsedy Senátu a při té příležitosti odehraje speciální děkovný koncert (v pondělí 25. 9. 2023) v Jízdárně Pražského hradu, pod záštitou prezidenta Petra Pavla a první dámy Evy Pavlové. Ač dnes hraje, komponuje a učí v Los Angeles, nezapomíná na své kořeny a vděčnost všem, kteří mu pomohli vystoupat k vysněnému cíli. I proto se sám věnuje podpoře mládeže ohrožené sociálním znevýhodněním.

„Nejen pro romské studenty může být osobní setkání s někým z jejich řad zásadním povzbuzením v životě,“ říká nadaný muzikant.

Když se poprvé setkal s osmi desítkami stipendistů z celého Česka, viseli mu doslova na rtech. Se stejným respektem vyslechl i on je a věnoval se následné diskusi.

„Pro mě byl největší cíl studovat co nejdéle to půjde a dotáhnout to co nejdále. Vždycky jsem se toužil setkat s někým, kdo již studuje školu, kam jsem chtěl i já. Každé takové setkání bylo vždy velmi inspirativní, a utvrdilo moji vůli pokračovat ve vzdělávání. Také jsem si uvědomil, že i vysoké cíle je možné proměnit ve skutečnost. Proto mám velkou radost, že teď i já můžu pomoci mladým lidem, kteří jsou uprostřed etapy hledání sebe sama, a rádi se k někomu/něčemu upínají. Vidět někoho, kdo už má tuto složitou cestu za sebou, může být klíčové,“ věří Tomáš Kačo a těší se na další setkání.

<https://www.clovekvitisni.cz/vsechny-deti-potrebuji-podporu-pri-vzdelavani-a-rozvijeni-talentu-bez-ni-by-to-nezvladl-ani-nadany-romsky-muzikant-tomas-kaco-ktery-inspiruje-ucastniky-naseho-retrostipendijniho-programu-10678gp>